
Saksbehandler: Frode Fossbakken
Arkivsaksnr.: 17/2267

Arkiv:

HØRINGSSVAR - NY LOV FOR DEN NORSKE KIRKE OG ANDRE TROS- OG LIVSSYNSAMFUNN

Vedlegg:

Høringsbrev fra Kulturdepartementet 25.9.17
Spørsmålene til høringen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Høringsnotat - forslag til ny lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven)
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horingsnotat/id2573051/sec1>

Sammendrag:

Rådmannen legger fram høringssvar på ny lov om tros- og livssynssamfunn. Høringsbesvarelsen er utformet på en slik måte at departementet har listet opp en rekke spørsmål de ønsker svar på. Kommunen velger selv hvilke spørsmål de ønsker å svare på og uttale seg om. Rådmannen ber kommunestyret stille seg bak høringsuttalelsen.

Saksutredning:

Kulturdepartementet har sendt på høring forslag om endringer som innebærer en samlet revisjon av hele tros- og livssynslovgivningen og de tilknyttede tilskuddsordningene. De gjeldende tre lovene (kirkeloven, trossamfunnsloven og livssynssamfunnsloven) foreslås opphevet og erstattet av en felles lov. Forslaget innebærer samordning og forenkling av lovgivningen og de lovregulerte finansieringsordningene. Det fremmes også forslag om justeringer i ekteskapsloven og gravferdsloven. En særskilt lovgivning for Den norske kirke foreslås videreført i samsvar med Grunnloven § 16, nå i form av et eget lovkapittel med rammelovbestemmelser for Den norske kirke.

I lovproposisjonen om omdanning av Den norske kirke til eget rettssubjekt (Prop. 55 L (2015–2016)) varslet departementet en helhetlig gjennomgang av tros- og livssynsfeltet, der blant annet finansieringsordningene for Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn skulle vurderes i sammenheng. Utover en gjennomgang av finansieringsordningene for alle tros- og livssynssamfunn, mente departementet at også de andre delene av lovgivningen for Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn burde gjennomgå samlet. Departementet varslet at en ville komme tilbake til dette som egen sak når den kirkelige forvaltningsreformen med omdanning av Den norske kirke til eget rettssubjekt var gjennomført, og uttalte at målet var én helhetlig lov for alle tros- og livssynssamfunn. I det foreliggende høringsnotatet er det gjort rede for de problemstillingene en slik reform reiser og de lovforslagene den aktualiserer.

Spørsmålene departementet ønsker svar på (enig/uenig) er følgende:

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn, jf. kap. 6, 8, 18 og § 1.
2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene, jf. kap. 7 og § 1.
3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn", jf. kap. 7 og § 1.
4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves, jf. kap. 18 og §§ 2 og 3.

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år, jf. kap. 7 og § 3.
6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap, jf. kap. 7 og § 3.
7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller, jf. kap. 7 og § 3.
8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselsrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.
9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke, jf. kap. 13 og § 4.
10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år, jf. kap. 14 og § 4.
11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke, jf. kap. 14 og § 4.
12. Tilskudd til investeringer i Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn, jf. kap. 14 og § 4.
13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn, jf. kap. 14 og § 4.
14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn, jf. kap. 14 og § 4.
15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet, jf. kap. 15 og § 6.
16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten, jf. kap. 17 og § 7.
17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete, jf. kap. 17 og § 7.

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven, jf. kap. 8 og §§ 8 – 16.

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse, jf. kap. 8 og §§ 10 og 11.
20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg, jf. kap. 8 og § 13.
21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentleglova og arkivlova skal gjelde for kirken, jf. kap. 8 og § 16.
22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent, jf. kap. 10 og § 12.
23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres, jf. kap. 8 og § 9.
24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at
 - a) dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre eller mener du at
 - b) staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke, jf. kap. 9 og § 12 (alternativer)?

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.
26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.
27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.
28. Det ansvaret bispedømmerådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24.

Vurdering:

Rådmannen anbefaler som prinsipp å besvare spørsmålene med enig/uenig, og kun unntaksvis begrunne/kommentere svarene.

Spørsmålene 1-4 besvares «enig».

Spørsmålene 5-8 besvares «enig»

Spørsmål 9 besvares «enig», med følgende kommentar: «Staten vil på den måten få en langt bedre oversikt med alle tilskuddsberettigede tros- og livssynssamfunn, og ved å sentralisere finansieringsansvaret vil de tilskuddsberettigede i større grad bli likebehandlet.»

Spørsmålene 10-17 besvares med «enig».

Spørsmålene 18-23 besvares med «enig».

Spørsmål 24 besvares med a) «dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre», med følgende begrunnelse: «Den Norske kirke utfører oppgaver på vegne av fellesskapet lokalt, og skal fortsette med det. Delt finansiering mellom stat og kommune vil være et insentiv og en motivasjon for videre godt samarbeid

mellom kommunal tjenesteyting og kirkelig arbeid og støtte på ulike områder, jfr. kap. 9.6.5, 3. kulepunkt».
Spørsmålene 25-28 besvares med «enig».

Rådmannens forslag til innstilling:

Kommunestyret i Øyer stiller seg bak høringsuttalelsen med de kommentarer som framkommer i vurderingen.

Ådne Bakke
Rådmann

Frode Fossbakken